

ЗАСНОВАНА 21 КВІТНЯ 1927 РОКУ

КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК

ВИХОДИТЬ ЩОТИЖНЯ

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

Безкоштовно

10 жовтня 2019 року

№29 (3283)

3 Днем захисника України!

**Дорогі ветерани і нинішні захисники Вітчизни!
Шановні політехніки!**

14 жовтня держава відзначає День захисника України – свято пам'яті про наших гордих предків, які ціною своїх життів виборювали право на незалежність рідної держави; свято шанування козацької мужності та звитяги; свято вдячності ветеранам Другої світової, які захищали свою землю. І, нарешті, це день усіх героїв сьогоднішнього дня, які хоробро боронять кордони, усіх тих, хто поклав своє життя на сході країни в ім'я суверенності та єдності нашої держави.

Ми схилиємо голови перед пам'яттю героїв, які загинули у боротьбі за мирне майбутнє України. Вічна пам'ять воїнам, які полягли в боях за вільну, незалежну Україну.

Вічна слава героям-політехнікам, які своєю жертівністю надали нам змогу навчатись, творити, працювати: Сергію Бондареву, Павлу Мазуренку, Юрію Поправці, Максиму Ша-

повалу, Ігорю Павлову, Олександрі Петрищуку, Володимиру Кочеткову-Сукачу, Ігорю Шевченку, Владиславу Дюсову, Андрію Єременку, Юрію Артюху, Вадиму Жеребилу, Олександрі Кондратюку, Михайлу Федоренку.

Вічна пам'ять і слава Героям!

Низький уклін їх родинам.

На захист Батьківщини до лав Збройних сил України з березня 2014 року було мобілізовано 36 співробітників, понад триста випускників КПІ минулих років пішли добровольцями на фронт. В університеті здобувають освіту 38 студентів-учасників АТО та ООС.

День захисника України – це всенародне свято нескорених, свідомих громадян, які своєю професійною, викладацькою, науковою, громадською діяльністю, сумлінною працею і навчанням, волонтерською роботою забезпечують економічний, гуманітарний, освітній та інформаційний захист держави.

Політехніки надають всебічну допомогу Збройним силам України. Викладачі, співробітники, студенти беруть участь у численних програмах з розроблення новітніх зразків озброєння та військової техніки, засобів захисту воїнів на полі бою.

Шановні політехніки!

Нехай патріотизм, сила духу та незламна віра у щасливе майбутнє рідної землі додадуть усім нам нових сил і натхнення для здійснення майбутніх сподівань і трудових звершень.

І нехай усіх наших захисників, які зараз перебувають на передовій, оберігає Покрова Пресвятої Богородиці, небесна покровителька нашого війська.

Миру, добра і процвітання нашій країні!

Слава нашим захисникам!

Слава Україні!

З повагою і вдячністю,

М.З. Згуровський,

ректор КПІ ім. Ігоря Сікорського

НОВИНИ ФАКУЛЬТЕТІВ/ІНСТИТУТІВ

Знайомтеся: Інститут аерокосмічних технологій

Інтерв'ю з директором ІАТ Іваном Коробком

І.В. Коробко

Цього року участь у традиційному святі "День першокурсника" вперше брали і студенти створеного в квітні Інституту аерокосмічних технологій. "Київський політехнік" розпитав його директора, Івана Васильовича Коробка, про новий підрозділ, завдання, що стоять перед цим навчально-науковим підрозділом, а також про його студентів і партнерів.

– Яких фахівців готуватиме інститут, де вони зможуть працювати після здобуття вищої освіти?

– Інститут готуватиме фахівців для аерокосмічної галузі. Ініціював його створення ректор нашого університету Михайло Згуровський. Чим викликано його відкриття? Річ у тім, що світовий прогрес стрімко розвивається і вже виникла нагальна потреба в

освоєнні космосу, використанні його можливостей для, скажімо, супутникового зв'язку та інших потреб. Для цих цілей потрібно створювати супутники й виводити їх у космічний простір. Цим займаються кілька країн світу, які сповідують так звану концепцію New Space (Нового космосу). До них має долучитися й Україна.

– Ви сказали про Новий космос і супутники. То кого ж навчати-

муть в ІАТ – розробників супутників чи розробників носіїв, тобто фахівців з ракетобудування?

– І тих, і других. Наш головний нині партнер, компанія "Firefly" (США), вже цього року здійснить перші запуски власних ракет. Компанія сповідує стратегію Нового космосу – доступний космос за рахунок використання технічних інновацій. Вони вже провели вогневі випробування свого двигуна. Вже розроблено дві ракети – "Alpha" і "Beta". Їхні макети, до слова, ми продемонстрували на святі "День першокурсника". Тож компанія зацікавлена і в ракетобудівниках.

– За якими спеціальностями здійснюватиметься підготовка студентів?

– Нині інститут готує фахівців за двома спеціальностями. Перша – спеціальність 134 "Авіаційна та ракетно-космічна техніка". У межах цієї

спеціальності навчання проводиться за кількома освітніми програмами: "Літаки і вертольоти" (ця програма існувала в КПІ і раніше – на ФАКС, згодом на ММІ, а тепер ось – в ІАТ); та новими освітніми програмами: "Ракетні та космічні комплекси" і "Інженерія авіаційних та ракетно-космічних систем". Друга спеціальність – спеціальність 173 "Авіоніка" з освітньою програмою "Системи керування літальними апаратами та комплексами". За цими спеціальностями, повторюється, після реорганізації ФАКСу ➔

АКТУАЛЬНО

"Київський політехнік" неодноразово писав про заходи, що їх адміністрація університету вживає для забезпечення комфортного навчання та роботи студентів і співробітників під час осінніх і зимових холодів. Щоб заходи ці були ефективними, важливо чітко вибудувати пріоритети і намітити послідовні кроки для досягнення визначеної мети. Все це викладено в Програмі енергоефективності університету на 2019–2023 роки та Плані заходів з енергоефективності. Утім, як відомо, від самих лише програм і планів тепліше не стане. Тож підготовка університету до нового опалювального сезону починається наступного ж дня після завершення попереднього. Про результати цієї діяльності влітку і на початку осені цього року доповіли на засіданні Адміністративної ради КПІ ім. Ігоря Сікорського, яке відбулося 3 жовтня, перший проректор університету академік НАН України Юрій Якименко.

Для кожного з керівників факультетів та інститутів на початку літа були визначені напрями і обсяги робіт у корпусах, де містяться ці підрозділи, а також джерела фінансування. Роботи виконуються як за рахунок загального бюджету університету, так і коштом і силами підрозділів. "Таким чином було побудовано струнку схему виконання робіт з визначенням, що слід робити в першу чергу, а що пізніше, і відпо-

ГОТУЄМОСЯ ДО ЗИМИ

відно до пріоритетів – обсяги потрібних на це коштів. Напередодні нового навчального року, 29 серпня, ми з вами вже слухали інформацію про стан виконання цих робіт по кожному факультету, – нагадав учасникам засідання Юрій Якименко. – І домовилися, що у вересні ми продовжимо працювати в цьому напрямі, а за місяць знову повернемося до цього питання".

Тож 3 жовтня було підбито попередні підсумки підготовки матеріально-технічної бази підрозділів до зими. Усього на виконання основних ремонтно-відновлювальних робіт у підрозділах під час підготовки до 2019/2020 навчального року було виділено понад 18 млн гривень. Станом на 25 серпня загалом по факультетах та інститутах було виконано 40% від запланованого, на решті об'єктів продовжувалися роботи. А вже за місяць, 25 вересня, картина змінилася і стала виглядати майже з точністю до навпаки: виконано 56% від задуманого, в роботі – 44% (див. діаграму). Однак, якщо розглянути ці показники по окремих факультетах та інститутах, можна побачити, що не скрізь ситуація є однаковою – десь заплановані ремонтно-відновлювальні роботи в приміщеннях уже виконано повністю, а десь – до них лише приступили. Серед підрозділів, які практично завершили виконання відповідних робіт, – інженерно-хімічний факультет, інженер-

но-фізичний факультет, Інститут аерокосмічних технологій, теплоенергетичний факультет та інші. Серед аутсайдерів – зварювальний факультет, факультет прикладної математики, Інститут телекомунікаційних систем та ін. При цьому важливо, що сьогодні є достовірна інформація про етапи виконання робіт по кожному об'єкту і підрозділу та про їхній хід. Що робиться, скільки зроблено, коли буде завершено – все це перебуває під контролем відповідних служб університету, які, у разі потреби, можуть своєчасно вплинути на виконавців.

"Як результат, на сьогоднішній день у нас немає жодного підрозділу, де б не виконувалися роботи з підготовки матеріально-технічної бази до діяльності в осінньо-зимовий період, або такі роботи не були вже виконані", – наголосив Юрій Якименко. Саме підрозділи є головними дієвими особами в цьому процесі. У кожного декана є нині помічник з адміністративно-господарської роботи. Ці помічники що два тижні збираються на спеціально створену раду під керівництвом проректора з адміністративної роботи, де всі проблеми, що виникають у процесі виконання планів, вирішуються в робочому порядку. Така модель довела свою дієздатність і, на думку першого проректора, її слід залишити й надалі.

Інф. "КП"

Обсяги фінансування та виконання основних ремонтно-відновлювальних робіт у ході підготовки до 2019/2020 н.р.

Загальний обсяг фінансування
18 186,2 тис. грн

Хід виконання робіт, %

підготовка не припинялася. І студентів, які навчалися за ними в ММІ, переведено до ІАТ. Територіально кафедри також нікуди не переїжджали. Проте нині у складі ІАТ створюється й нова кафедра – космічної інженерії – саме вона й готуватиме фахівців з ракетно-космічних комплексів. Понад те, на пропозицію американської компанії "Firefly", яка має офіс у нашій країні, та Громадської організації "Асоціація Ноосфера" (це некомерційна організація, завданням якої є модерування заходів наукового та навчального характеру) у складі нашого Інституту створено Навчально-науковий центр космічної техніки та технологій (Центр дуальної освіти), який забезпечуватиме навчання студентів як у нашому університеті, так і в місті Дніпро, де компанія має власні виробничі потужності. Отож, оскільки навчання за такою системою буде проводитися не лише в Києві, але й у Дніпрі, наш університет уклав угоду про академічну мобільність з Дніпровським національним університетом імені Олеся Гончара. Це дає нам юридичні підстави відправляти наших студентів до Дніпра. Відповідно підготовка студентів магістратури КПІ, які навчаються за дуальною моделлю, проводитиметься на базі фізико-технічного факультету цього університету. ІАТ і фізико-технічний факультет ДНУ нині узгоджують свої навчальні плани для взаємної підготовки магістрів.

– Скільки студентів навчатимуться за цією формою?

– Цього року ми набрали шестеро перших таких студентів на освітню програму "Ракетні та космічні комплекси". Ми плануємо в листопаді щонайменше на місяць відправити їх у Дніпро, де вони навчатимуться за програмою дуальної освіти та визна-

чатимуться з темами магістерських дисертацій. Для них відбираються ментори, вирішуються питання щодо їхнього працевлаштування, проживання, вирішуються організаційні питання щодо їхніх аудиторних занять в ДНУ ім. Олеся Гончара, занять в інженеринговій школі в ГО "Асоціація Ноосфера", визначаються співкерівники їхніх дисертацій від компанії "Firefly". Окрім того, з ГО "Асоціація Ноосфера" відпрацьовано юридичні засади фінансування навчання наших студентів. Вони готові фінансувати магістерську підготовку частини наших студентів і після закінчення навчання брати їх на роботу. Вже відпрацьовано форму тристороннього договору – між КПІ ім. Ігоря

Сікорського, ГО "Асоціація "Ноосфера" (до слова, до неї входить і компанія "Firefly") та фізичною особою, тобто студентом магістратури, та форму договору між Асоціацією "Ноосфера" та фізичною особою – студентом, у якому визначаються зобов'язання, які бере на себе студент: відпрацювати рік після здобуття вищої освіти та відшкодувати протягом цього періоду кошти, витрачені на його підготовку, тощо. Підписання таких угод дозволяє студенту приймати рішення щодо навчання за цією моделлю усвідомлено. При цьому представники Асоціації наголошують, що рівень їх зарплат дозволить молодому фахівцю безболісно компенсувати кошти, витрачені на його навчання. Для нашого університету цей досвід буде новим, адже до сьогодні навчання за моделлю дуальної освіти, яке вже впроваджено на деяких факультетах та інститутах, здійснюється на київських майданчиках. А в нас студенти навчатимуться і працюватимуть як у Києві, так і в Дніпрі, тож ми лише на початку шляху відпрацювання цієї системи. Звісно, надалі їх буде більше шести.

– Отже, на магістратуру за новою освітньою програмою (спеціалізацією) інститут набрав шість осіб. А скільки всього людей прийшло на перший курс?

– У нас цього року на спеціальність 134 було прийнято 45 осіб – це максимальний обсяг прийому на навчання за кошти бюджету. Плюс один контрактник. Ми їх набрали, але нам довелося "відсікти" ще 27 абітурієнтів, для яких вступ до нас стояв першим пріоритетом. Також 36 осіб не вступили до нас на бюджет за другим пріоритетом, 34 – з третім. Тобто, якби цього року у нас було б, скажімо, вісімдесят місць, ми б могли їх повністю заповнити. Майже така ситуація була і з другою нашою спеці-

альністю "Авіоніка". Там також були заповнені усі 29 бюджетних місць. Для порівняння, наші колеги з інших закладів вищої освіти України не змогли в повному обсязі набрати студентів на ці спеціальності. Таким результатом, ми насамперед завдячуємо

цінному інституті та Національному авіаційному університеті й захистили дисертації за відповідним напрямом. Решта – це випускники нашого університету за цією спеціальністю. Понад те, сім з них володіють англійською.

– З цього випливає і наступне запитання – щодо підготовки з англійської мови. Частина ваших партнерів – це відомі у світі міжнародні компанії з закордонним менеджментом. Однією з важливих кваліфікаційних вимог до співробітників таких компаній є володіння англійською. Тобто, на виході з університету ваші студенти мусять знати мову на тому рівні, якого від них вимагатимуть роботодавці. Чи враховується це при складанні навчальних планів?

– Ми впроваджуємо пілотний проект, який має трохи змінити систему викладання англійської мови. Ми знаємо, що знання англійської – це, дійсно, ахіллесова п'ята багатьох претендентів на роботу в українських підприємствах відомих компаній і, взагалі, багатьох українських спеціалістів. Тому на першому курсі ми перші два місяці про-

День першокурсника в ІАТ. Виступає І.В. Коробко

іміджу КПІ ім. Ігоря Сікорського. Крім того, цьому посприяло те, що в нас досить активно проводиться профорієнтаційна робота серед молоді.

Але, на наш погляд, система вступу потребує певних змін. Чому? Як відповідь – один лише приклад з короткого досвіду нашого інституту: у день оприлюднення списків рекомендованих 5 осіб із тих 45 бюджетників повідомили, що поїдуть навчатися за кордон. І тих, кого ми відсіяли, згідно з цього річними правилами прийому ми взяли назад на бюджет не могли. Тож нам довелося перевести на бюджетну форму тих, хто нікуди не був рекомендований і кого ми спочатку взяли на контрактну форму навчання.

– Викладачі ІАТ – це люди з суто академічного середовища чи ті, які прийшли або й нині працюють у галузі?

– Це фахівці, які мають досвід роботи як у вищих, так і в авіа- чи ракетобудівній галузях. Щоб не бути голосливим, наведу приклад: спеціальність 134, про яку ми вже говорили. Підготовка за нею здійснюється на кафедрі авіа- та ракетобудування (завідувач кафедри професор Віталій Вікторович Сухов). На цій кафедрі більшість викладачів за цим фахом здобули вищу освіту в Харківському авіаційному інституті, Московському авіа-

ційному інституті та Національному авіаційному університеті й захистили дисертації за відповідним напрямом. Решта – це випускники нашого університету за цією спеціальністю. Понад те, сім з них володіють англійською.

Закінчення на 4-й стор. ➔

Знайомтеся: Інститут аерокосмічних технологій Інтерв'ю з директором ІАТ Іваном Коробком

Закінчення.
Початок на 2,3-й стор.

їх на цю мову переводити. І ще в кожному семестрі ми плануємо кілька предметів читати англійською. Передусім, певна річ, ті, що не перенасичені спеціальною термінологією, наприклад, побудова алгоритмів, системи моделювання, методи оптимізації тощо. Ті ж дисципліни, які є для нас, сказати б, базовими, наприклад, опір матеріалів, теоретичну механіку, чисто фахові предмети, для того щоб не втратити рівень підготовки, викладання і сприйняття студентами, читатимуться українською. Не хочу забігати наперед, але хотілося б, щоб нинішні першокурсники після завершення бакалаврату мали рівень англійської не нижче В2.

Що ж до основного курсу англійської мови, то його, звісно, читають викладачі кафедр англійської мови. У них є розробки з авіації, ракетно-космічного напрямку, а на третьому-четвертому курсах вони читатимуть англійську професійного спрямування. Але якщо в нас частина дисциплін викладатиметься англійською, то такий курс нам буде потрібним, але в більш поглибленій частині. Тобто, консультативна допомога викладачів англійської мови з аерокосмічним спрямуванням залишається конче необхідною. Головним при переході на англійську мову викладання частини курсів є те, що ми маємо зберегти рівень підготовки наших студентів за їхнім професійним спрямуванням із збереженням викладання фахових, технічно складних дисциплін державною мовою – українською.

– А як щодо підготовки іноземців?

– Підготовка іноземних студентів за нашими спеціальностями не переривається. Однак раніше навчання їх здійснювалося російською та українською мовами. А цього року ми започаткували прийом іноземних громадян на навчання англійською мовою. Серед цих студентів – громадяни Туреччини, Єгипту, Кореї, Алжиру, Екватору, Пакистану та інших країн. Станом на сьогодні у нас уже прийнято на перший курс за бакалаврським рівнем підготовки 27 іноземних громадян. З них – 15 англомовних. А всього в нас на всіх курсах навчаються 58 іноземців. Координує підготовку іноземних студентів молодий викладач, заступник директора інституту Олексій Олександрович Пікенін.

До речі, ще одна наша новація полягає в тому, що після початку навчання ми пропонуємо частині наших україномовних студентів першого (бакалаврського) рівня за бажанням додатково відвідувати заняття з англомовними студентами. Понад те – навіть перейти в групу іноземних студентів для вивчення низки дисциплін.

– Ще одне питання, яке стоїть перед бажанням студентів оволодіти додатковими знаннями. Відомо, що найвідоміші випускники КПІ, які після закінчення інституту зробили величезний внесок у розвиток авіації та космонавтики, присвячували обраній справі і своє дозвілля. І саме вони на початку ХХ століття створили в КПІ авіагурток, з якого вийшла велика кількість конструкторів і вчених. Чи є подібні гуртки в інституті тепер?

– Ми велику увагу приділяємо молодіжній технічній творчості. В нас цікаво та творчо працює гурток авіа- та ракетобудування. У День першо-

шукаємо тих, хто матиме змогу допомогти студентам у цих роботах. Додам, що наші гуртки відвідують, чи, радше, в них працюють, не лише студенти, а й школярі. Ще зауважу, що серед гуртківців-студентів – не лише ті, хто навчається в ІАТ, є представники й інших факультетів та інститутів. Дехто з них збирається і до нас у магістратуру. Вся технологічна база міститься в нашому корпусі №28. Зараз ми разом із ГО "Асоціація Ноосфера" плануємо запустити проєкт "студентська ракета". Гурткова робота – це ще й профорієнтація: більшість гуртківців-школярів, ми впевнені, вищу освіту захочуть здобути в нас. У цьому напрямі співпра-

великим ентузіастом у роботі з молоддю.

– А як розвиватимуться в інституті наукові дослідження та інноваційні проєкти?

– Я вже говорив про те, що в складі ІАТ відкрито Навчально-науковий центр космічної техніки та технологій під патронатом компанії "Firefly" та "Асоціації Ноосфера", який забезпечуватиме реалізацію наших планів щодо розвитку дуальної освіти. Він стане базою і для наукових досліджень в інституті. На першому етапі ми плануємо відкрити в ньому п'ять лабораторій: оптимального проєктування/конструювання (3D-моделювання, CFD-технології – системи скінченно-елементного аналізу ANSYS, проєктування), робототехніки та електроніки (інструментарій, мікроконтролери, програмування, проєктування та виготовлення робототехнічних систем), космічних досліджень та технологій (ракетні двигуни, дистанційне зондування Землі, моніторинг стану космічних об'єктів, супутники (мікро-, міні-, піко-), ракетобудування, проєктування вузлів і агрегатів ракетно-космічних апаратів), технології виробництва (3D-принтери, технологія виробництва, програмування верстатів з ЧПУ) та неруйнівного контролю (основи УЗ-контролю, проєктування в середовищі CD Alium Designer, програмування мікроконтролерів, вихрострумний контроль). Ми виділили під ці лабораторії приміщення. Наші партнери розробляють плани їх облаштування та утримання. Нині ми з партнерами узгоджуємо бюджет і починаємо рухатися далі.

Якщо нам вдасться всі наші задуми втілити у життя, наші студенти, більшість з яких щиро закохані в авіацію та ракетобудування, зможуть почати реалізовувати себе в обраній справі ще в стінах університету.

Ще додам, що ми не замикаємося лише на співпраці з компанією "Firefly". Серед наших партнерів – і КБ "Луч", ДП "Антонов", Казенне підприємство спеціального приладобудування "Арсенал", Державна холдингова компанія "Артем" та інші.

– Ну і запитання насамкінець. Наказ про створення ІАТ було видано у квітні, напередодні Дня космонавтики. Вже влітку Інститут прийняв перших студентів. Темпи вражають. Чи вдалося вам і вашим співробітникам хоч трохи відпочити влітку?

– Ці місяці перед початком нового навчального року були наповнені роботою, яка нам подобається і яка потрібна всім. Отож це були наші інвестиції у майбутнє... Наші першокурсники придумали гасло "Мрії збуваються крилаті, якщо вчинишся на ІАТ!". Це для нашого колективу і настанова, і дороговказ.

*Спілкувався
Дмитро Стефанович*

Стендовий зал ІАТ

курсника всі мали змогу побачити польоти моделей ракет, які зробили його члени. В нас є також гурток – створення безпілотних літальних апаратів – ці гуртківці працюють над створенням сонцельоту. Цей апарат, до речі, має вже близько 30 годин нальоту. Крім того, сьогодні наші студенти проводять випробовування великого безпілотника з розмахом крил 7,2 метра. Цей безпілотник нині проходить випробування і робить перші підльоти (польоти по прямій в межах льотного поля – прим. "КП") на аеродромі. Все, на жаль, робиться власним коштом, тому ми нині

цюємо і з МАН. До слова, наш першокурсник – учорашній МАНівець – цього року отримав спеціальну нагороду Асоціації "Ноосфера" у Дніпрі зі своїм роботом. Розвиваємо ми й інші проєкти. Втім, авіатори – люди трохи забобонні, й до того як літак полетить, не завжди охоче про нього розповідають. Ми теж намагаємося не розповідати про наші плани, тому я просто скажу, що ми роботу з розвитку активності студентів у цьому напрямі не полишаємо й, сподіваюся, її результати не забаряться. Великий внесок у це робить заступник директора інституту Ганна Володимирівна Сарибіга, яка є

ВІТАЄМО! ВІТАЄМО!

Валентину Анатолійовичу Свідерському – 70!

В.А.Свідерський народився 10 жовтня 1949 р. Його дитячі та юнацькі роки пройшли у смт Рокитне Рівненської області, де на місцевому склозаводі працювали його дід і батько. Тож з дитинства знав про працю скловарів. І це, мабуть, вплинуло на вибір ним професії.

У 1972 р. Валентин Анатолійович закінчив КПІ. У 1975 р. захистив кандидатську дисертацію, у 1987 р. – докторську, у 1990 р. йому було присвоєно вчене звання професора. З 1990 р. очолює кафедру хімічної технології композиційних матеріалів. У 1992 р. обраний академіком Інженерної академії наук України.

Інноваційні експериментально-теоретичні розробки В.А.Свідерського в галузі хімічної технології силікатів і композиційних матеріалів відзначаються широким спектром напрямів: розробка наукових принципів отримання силікатних та елементоорганічних композиційних

матеріалів, прогнозування їх фізико-хімічних властивостей при експлуатації в екстремальних умовах та їх захист шляхом послаблення деструктивної дії спеціальними покриттями і просочувальними розчинами, створення нових видів композитів, захисні та декоративні покриття, в'язучі матеріали, кераміка, ресурсозбереження. Його розробки впроваджено на підприємствах промисловості будівельних матеріалів, у військово-промислового комплексу, при ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС.

Результати досліджень опубліковані у близько 720 наукових працях – монографіях, статтях у фахових виданнях, апробовані на численних міжнародних конференціях. Новизна розробок підтверджена авторськими свідоцтвами та патентами на винаходи.

В.А.Свідерський – лауреат Державної премії УРСР (1981), відмінник освіти України (1998), заслу-

жений діяч науки і техніки України (2004 р.), заслужений працівник цементної промисловості України" (2009 р.).

В.А.Свідерський має великий досвід роботи з підготовки висококваліфікованих кадрів спеціалістів промисловості та науковців. Підготував 9 докторів та 35 кандидатів наук.

Глибокий інтелектуальний та професійний рівень В.А.Свідерсь-

кого поєднується з його активною громадянською позицією – розумінням патріотизму за ступенем власного внеску в розбудову рідної країни, зміцнення її обороноздатності та інноваційний розвиток національного виробництва. Колеги по роботі та друзі відзначають яскраві риси його особистості – всебічну ерудованість, позитивну емоційність, вимогливість та наполегливість у вирішенні наукових, педагогічних і організаційних питань. Родина любить і поважає його як вірного чоловіка, дбайливого батька, зворушливого дідуся.

Свій ювілей професор В.А.Свідерський зустрічає сповнений нових наукових ідей на робочій вахті з підготовки нової когорти фахівців, які мають примножити славу України та рідного університету.

Доброго здоров'я та козацької вдачі, дорогий Валентине Анатолійовичу!

Колеги, друзі

Василю Гнатовичу Герасимчуку – 70!

24 вересня виповнилося 70 років відомому науковцю, управлінцю та організатору В.Г.Герасимчуку, професору кафедри міжнародної економіки.

Він випускник Київського політехнічного інституту 1973 р. Працював майстром, інженером, старшим інженером Київського виробничого об'єднання "Більшовик". З 1981р. – знову в КПІ. Працював асистентом, старшим викладачем, доцентом. Обіймав посади заступника декана по роботі з іноземними студентами (1991–1992 рр.) і заступника декана факультету менеджменту та маркетингу (1992–1993рр.). У 1986 р. захистив кандидатську дисертацію, у 1996 р. – докторську. У 1998 р. йому присвоєно вчене звання професора.

З 1998 р. по 2009 рр. Василь Гнатович очолював кафедру економіки та організації машинобудівного виробництва, яка у 2002 р. була перейменована в кафедру міжнародної економіки у зв'язку з відкриттям за його ініціативою спеціальності "Міжнародна економіка".

З 2002 р. по 2007 р. В.Г.Герасимчук обіймав посаду декана факультету менеджменту та маркетингу. Основні принципи, які він розвинув на цій посаді, були: математизація; комп'ютеризація; лінгвізація; економізація; інженеризація. Активно займався організацією та проведенням конференцій та семінарів. Він є

учасником та організатором більше ніж 300 конференцій, форумів, семінарів, симпозіумів, у т.ч. міжнародного рівня. У 1993 році він ініціював цикл міжнародних науково-практичних конфе-

ренцій "Управління організацією: діагностика, стратегія, ефективність", які згодом успішно пройшли на базі провідних університетів Києва, Дніпропетровська, Чернігова, Мінська, Москви, Санкт-Петербурга, Вільнюса, Риги, Гельсінкі, Таллінна. Нині цей цикл конференцій проводиться під гаслом "Міжнародне науково-технічне співробітництво: принципи, механізми, ефективність". В.Г. Герасимчук є ініціатором заснування фахового збірника наукових праць "Економічний вісник НТУУ "КПІ" (2004 р.).

Активною діяльністю Василь Гнатович займався й поза межами КПІ. Він, зокрема, був членом експертної ради з економіки ДАК при МОН України (2003–2009 рр.), членом президії Науково-методичної комісії з менеджменту МОН України (2002–2007рр.), головою секції "Менеджмент у виробничій сфері" НМК з менеджменту МОНУ (2002–2007рр.). Він є членом Вищої ради Всеукраїнської спілки вчених-економістів (з 2012 р.). Виступав координатором міжнародної асоціації деканів економічних факультетів провідних технічних університетів (Україна, Білорусь, Латвія, Болгарія, Литва, Македонія, Естонія, Польща, Сербія, Чорногорія, Чехія, Боснія та Герцеговина та ін.). Був керівником українсько-німецьких проектів ("Transform", "HANIEL Project" та ін.), у процесі виконання яких 50 аспірантів і студентів КПІ, КНЕУ, інших ЗВО України пройшли стажування за кордоном.

В.Г.Герасимчук досліджує проблеми теорії та практики управління підприємством, маркетингу, підприємництва, міжнародної економіки, міжнародного науково-технічного співробітництва, стало розвинуто. До його найвагоміших наукових здобутків можна віднести: методологічні основи удосконалення механізму управління національною економічною політикою, інноваційним розвитком України, її промисловим комплексом; вдосконалення парадигми міжнародного науково-технічного співробіт-

ництва; поглиблення маркетингової концепції управління промисловими підприємствами; вдосконалення методології "організаційного розвитку". Він сформулював концептуальні засади діагностики системи управління підприємством; обґрунтував теоретичну базу визначення цілей та вибору стратегічних альтернатив розвитку організації; узагальнив світовий та вітчизняний досвід еволюції структур управління суб'єктів господарювання; запропонував організаційно-економічний механізм управління механізацією виробничих процесів на підприємствах місцевої промисловості України.

В. Г. Герасимчук опублікував понад 600 наукових праць у 24 країнах. Серед основних публікацій: підручник "Економіка та організація виробництва" (2007 р.), 15 навчальних посібників, 22 монографії. Він лауреат премії НТУУ "КПІ" (1997 р.) за навчальний посібник "Маркетинг: теорія і практика" (1994 р.) та монографію "Розвиток підприємства: діагностика, стратегія, ефективність" (1995 р.). Під його керівництвом захищено 10 кандидатів економічних наук. Він є міжнародним експертом з присудження наукових ступенів.

Колеги, друзі, учні, студенти кафедри міжнародної економіки, факультету менеджменту та маркетингу щиро вітають вельмишановного Василя Гнатовича з ювілеєм. Міцного здоров'я Вам й сімейного благополуччя!

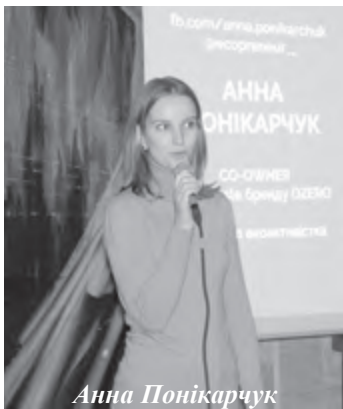
ДО ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ДНЯ БІБЛІОТЕК

День бібліотек під екологічними гаслами

Михайло Згуровський

30 вересня – Всеукраїнський день бібліотек. Уже не перший рік його відзначення в Науково-технічній бібліотеці ім. Г.І. Денисенка проходить під певним гаслом, що визначає напрям діяльності, який потребує підвищеної уваги. Так, у 2017 р. це було "Бібліотека різноманітна", у 2018 р. – "Бібліотека відкрита". Цього року заходи проходили під девізом "ECO-Friendly" – "Дружні (або безпечні) для довкілля" і включали серію лекцій "Життя в стилі ЕКО".

Анна Понікарчук

Але передували лекторію, звісно, привітання зі святом. "Ми пишаємося тим, що наша бібліотека відноситься до унікальних бібліотек, – наголосив Михайло Згуровський. – Вона накопичила в своїх носіях глибинні знання, створені славетними інженерними школами, які започаткували в університеті свою діяльність. Бібліотека КПІ особлива і своїми новаціями, опановує найновіші технології, швидко інтегрується в наш розвинений світ. Сьогодні це більше ніж бібліотека – це потужний молодіжний осередок, який несе в собі сучасні форми спілкування серед молоді, сучасні ідеї і знання через велику кількість молодіжних проєктів". Також присутніх привітала директор бібліотеки Оксана Бруй. Далі за програмою стартував лекторій "Життя в стилі ЕКО". Тут висловили співзасновниця zero-waste крамниці OZERO Анна Понікарчук, розробник програмного забезпечення в EPAM Ukraine

Олександр Панфьоров, PR-менеджер екологічного додатка "Сортуї" Ксенія Растворова, голова ГО "Друге життя" Сергій Волков.

Оксана Бруй

Вони розповіли, що таке сталий бізнес і навіщо він усім нам, про принцип "Нуль відходів" ("Zero-waste"), надмірне споживання, проєкти та ініціативи, які можна впровадити в гуртожитку або аудиторіях на прикладі досвіду Green team EPAM. Важливо, що інформація лекторію мала також практичне

Олександр Панфьоров

призначення – від побутових ідей, які можна застосовувати повсякденно, до використання локального додатка для сортування сміття, що може стати універсальним помічником для всіх охочих.

У подальшому команда бібліотеки передбачає низку заходів, спрямованих на свідоме ставлення до природи, планує зосередити увагу на послугах, заходах та проєктах, пов'язаних з екологією, а також використовувати природні матеріали, що біорозкладаються за короткий час, сприяти збереженню ресурсів (води, енергії, паперу) та відповідально утилізувати відходи. Збереження природних ресурсів – актуальна суспільна проблема, що має ціннісний та практичний вимір для кожної людини. Саме тому бібліотеки акцентують увагу на своїй соціальній ролі та відповідальності як лідерів у сфері екологічної культури.

За інф. НТБ ім. Г.І. Денисенка

Екопривіт з КПІ

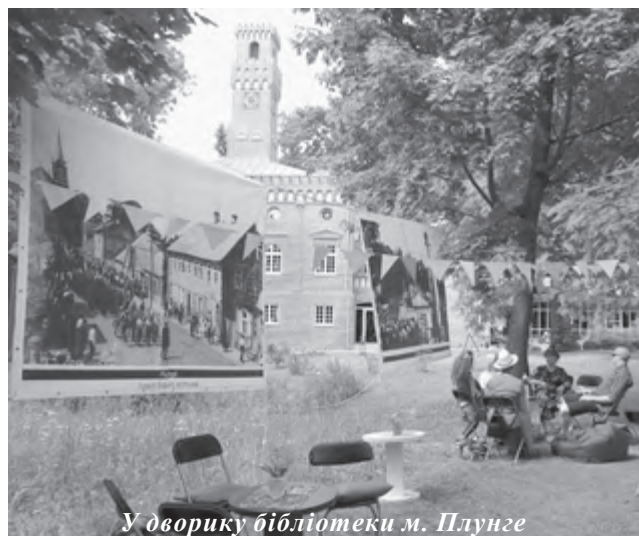
Мандруючи Литвою цього літа, українські туристи знайомилися з її північно-західним регіоном – Жемайтиєю, яка багато сотень років зберігає свою ідентичність і культуру, а жемайти – свою мову і впертий характер. Вони останніми з європейських народів прийняли християнство, а на їхніх городищах і досі можна знайти язичницькі капища. Мотиви творів Чюрльоніса – саме звідти. Серед інших містечок ми відвідали селище Плу́нге, відоме добре збереженим маєтком, останніми власниками якого в 1873–1915 рр. були князі Огінські.

Історична будівля

Історія маєтності сягає XVI ст. Тут господарювали вільнюські єпископи, Потоцькі, Платон Зубов, останній фаворит Катерини II. У XVIII ст. тут було створено ландшафтний парк з каскадом озер. У XIX ст. збудували замок в неоготичному стилі, зменшену копію Палаццо Веккіо у Флоренції. На верхніх поверхах жили влітку, а на першому мешкав садівник. Поруч спорудили теплиці, де росли пальми, виноград і ананаси. Донині на 12-метровій вежі палацу функціонує годинник, замінили лише гіри та ланцюг. У 1920-х рр. кам'яницю перетворили на комунальні квартири, з 1953-го віддали школярам, а з 1989 р. будівля пустувала.

Відродження

З 1939 р. у містечку працювала публічна бібліотека. З 1988 р. її очолює Віолета Ск'єриєне. Саме тут в 1988 р. було створено місцевий осередок Саюдіс (громадська організація, що ініціювала вихід Литви з СРСР). І перший національний трико́лор було піднято над бібліотекою.

У дворику бібліотеки м. Плу́нге

Зі вступом Литви до ЄС у країну почали надходити гранти на збереження культурно-історичної спадщини. Зокрема, і на ремонт бібліотеки. Важко уявити, але три немолоді жіночки (штат бібліотеки на той час) домоглися зміни цільового призначення коштів – на реставрацію замку з годинником, добудову приміщень на фундаментах оранжереї та перенесення туди фондів бібліотеки. Тож з 2012 р. культурно-освітній заклад обслуговує читачів у відновленому мінізамку і бере участь у європейських проєктах. Бібліотека стала цікавим громадським простором з унікальними

можливостями культурного дозвілля для місцевих і туристів. Два роки тому бібліотеку відзначили нагородою міжнародної бібліотечної організації за інновації. Зусиллями волонтерів територія маєтку благоустроюється, відновлюється рослинний та тваринний світ. До 30 тис. гостей приїжджають сюди щороку за досвідом, знаннями та враженнями.

Зокрема, колективом закладу (уже 8 осіб) впроваджено інноваційний проєкт Plunge Smart Park зі створення у парку "розумної" зони, відкритої для всіх. Це віртуальні освітні програми (кількома мовами), адаптовані для мобільних пристроїв, що знайомлять з парком, його об'єктами, історією, флорою та фауною.

Під враженням

Наша тургрупа була вражена обсягом і розмаїттям програм, впроваджених у бібліотеці Плу́нге. А керівника Центру інформації, інновацій та навчання пані Вірджинію Лютикайте, яка знайомила з її роботою, охрестили "наша бабуся". Наступного дня після повернення в Україну автор випадково дізналася, що НТБ КПІ розіграє серед читачів екокорбинки. Потрібно було лише вмотивовано сформулювати, навіщо торбина потрібна саме конкретній людині. І сама собою з'явилася фраза: надійшло в бібліотеку Плу́нге як символ дружби, вияв поваги й захоплення їхньою самовіддачею і креативом у роботі. Торбину виграла, надіслала. У відповідь отримала приємні дрібнички, листівки та запрошення до зустрічі. Тож подорожуючи Литвою, відвідайте Плу́нге, парк, бібліотеку.

Н. Вдовенко

СТОРИНКИ ІСТОРІЇ

Парк КПІ: минувшина і сьогодні

Закінчення.

Початок у №28 від 3.10.2019 р.

Матеріальні свідчення
війн і революцій

Катаклізми революції та громадянської війни не могли не позначитися і на КПІ. Залишили вони по собі й матеріальні свідчення. Це сліди гарматних і гвинтівкових пострілів на бічній стіні корпусу №4 університету, де з самого початку його існування розташовується хіміко-технологічний факультет. Ці щербини можна побачити лише на одній його бічній стіні – тій, що ближча до корпусу №1, і їх добре видно з паркової алеї кампусу. Варто зауважити, що обстрілу зазнала вся стіна, бо вибиті чи понівечені снарядами, кулями або картеччю цеглини є не лише на глухій її частині, але й між вікнами.

Чи то кулі залишили такі щербини на стіні, хто саме і коли вів тут бій, достеменно невідомо.

Не виключено, що це наочні свідчення запеклих боїв за Київ у листопаді 1943 року. Як відомо, першими в столицю України з боку Житомира увійшли танки 38-ої армії 1-го Українського фронту. У бій з маршу вони вступили на Брест-Литовському шосе, як називався тоді проспект Перемоги. В районі заводу "Більшовик" тоді загинув командир першого танку, який увірвався в Київ, – гвардії старшина Никифор Шолуденко. Тож можливо, побита цегла на стінах четвертого корпусу КПІ – сліди німецької оборони, адже їх розташування свідчить, що вогонь вівся в бік шосе. Однак аргументи на підтвердження цієї версії чи її спростування виявити поки що не вдалося.

Найбільш ймовірним видається припущення, яке першим висловив у бесіді з автором начальник відділу технічних засобів навчання департаменту навчальної роботи КПІ ім. Ігоря Сікорського Віктор Лазаренко. На його думку, ці мітки могли з'явитися 14 грудня 1918 року, коли на зміну режиму гетьмана Скоропадського прийшла Директорія і в місто увійшли війська Симона Петлюри. Тобто під час бою, про який у романі "Белая гвардия" розповів видатний письменник, киянин за походженням Михайло Булгаков. Ті, хто хоча б раз гортав сторінки цієї книги, напевно не забули цього місця:

"...показались конные точки, шрапнели стали рваться высоко, пожуравлиному, в густом, обещающем снег небе. Конные точки собрались в ленту и, захватив во всю ширину шоссе, стали пухнуть, чернеть, увеличиваться и покатались на Най-Турса. По цепям юнкеров про-

катился грохот затворов, Най вынул свисток, пронзительно свистнул и закричал:

– Пгямо по кавагегии!.. залпами... о-гонь!

Искра прошла по серому строю цепей, и юнкера отправили Козырю первый залп. Три раза после этого рвало штуку полотна от самого неба до стен Политехнического института, и три раза, отражаясь хлещущим громом, стрелял най-турсов батальон. Конные черные ленты вдали сломались, рассыпались и исчезли с шоссе".

Зауважимо, що Михайло Булгаков писав роман, а не хроніку подій. І бій, у якому брали участь юнкера під командуванням полковника Най-Турса, – це, насправді, тільки один з бойових епізодів, адже справжні масштаби зіткнення були ширшими, ніж у книзі. До речі, в цитованому вище уривку дано і відповідь на запитання, чому стіна має вибоїни від пострілів не лише гвинтівки, але й гармат – зверніть увагу на згадку про розриви шрапнелі. І ті гармати могли стояти не лише на самому шосе, а й на бічних вулицях та алеях інститутської садиби. А нападники могли не лише наступати на юнкерів з фронту, але й намагатися обійти їх з флангів. Ті, своєю чергою, всіляко намагалися їх зупинити. Тож, з огляду на те, як уважно ставився письменник до деталей у цьому, можливо, одному з найбільш київських в усій світовій літературі творів, з якою точністю змальовував історичне тло, можна майже зі сто відсотковою впевненістю стверджувати, що в житті було все так, як написано в книзі.

Певна річ, під час того бою повинні були зазнати ушкоджень і дерева в парку. Однак такі рани приро-

Щербини на стіні корпусу №4

да швидко заліковує, і побачити їх ми сьогодні просто не в змозі. А поламані гілки і дерева жителі навколишніх вулиць просто розтягнули на паливо – часи ж бо були дуже нелегкими...

Пореволюційні роки не були прихильними до інститутського парку. Але навіть те, що він зберігся і не

пішов на дрова, вже було непогано. Щоправда, дбайливих садівників в інституті майже не залишилося – на їх утримання просто не вистачало коштів. Адміністрація і працівники піклувалися про розвиток парку в міру своїх знань і свого розуміння краси, тому він хоча й не занепадав, але поступово дичавів. Особливо після того, як на базі сільськогосподарського факультету КПІ було створено окремий навчальний заклад, який разом з усім викладацьким

інституту. Вхід на неї, так само як і вхід до парку, залишилися вільними. Це було тим більше дивним, що трохи нижче правого крила головного корпусу, просто в парку, користуючись природним маскуванням, окупанти облаштували бензосховище. Це не був склад паливно-мастильних матеріалів з вкопаними в землю цистернами і окремими спорудами для зберігання оливи, а просто довгі штабеля бочок з бензином, що робило це місце особливо небезпечним. Якщо

Г. Малаков. У Київському політехнічному, грудень 1941 р.
(Кольорова ліногравюра 1962 р.)

складом, допоміжним персоналом і студентами було переведено з Шулявки до Голосіїва.

Мир, війна, і знову мир

Певна річ, парк знову став загальнодоступним. Поступово увійшла в практику посадка нових дерев і кущів лише під час масових суботників, без урахування початкового плану просторових рішень. Деякі насадження, надто ті, які потребували особливо го піклування, гинули, інші рідкісні дерева почали хворіти. Ретельно розплановані поляни заростали самосівами. До 40-х років ХХ століття в парку більш-менш добре збереглися лише залишки деяких алей, засаджених кущами і деревами одного виду. Хоча, звісно, від сухостою і сміття він очищався вчасно і стверджувати, що він занепадав, було б несправедливим.

У період окупації Києва під час Другої світової війни в двох найстаріших корпусах КПІ – головному (тепер №1) і хімічному (тепер №4) – німці розмістили військовий шпиталь. Однак при цьому колишнім пожиттям, які з тих або інших причин не евакуювалися, було дозволено проживати в їхніх будинках, розташованих на території

б радянська авіація, що час від часу робила нальоти на окупований Київ, скинула свої бомби на це сховище, пожежа, безумовно, знищила б і його, і парк, і корпус, і розташовані поруч житлові будинки. На щастя, цього не сталося.

Після звільнення Києва і відновлення роботи інституту парк був ретельно очищений від матеріальних залишків війни і знову став одним з улюблених місць відпочинку політехніків і мешканців навколишніх вулиць. З роками він все менше нагадував колишній регулярний парк "у французькому стилі" і ставав схожим на "англійський" (щоправда, без водойми), принцип формування якого сформулював у XVIII столітті поет Олександр Поуп: "Природа не повинна бути забутою ні в чому... Керуйтеся духом місця". У парку КПІ природа тепер сама нагадувала про себе. Старі дерева стали домівками різноманітного птаства – окрім звичних для Києва горобців і синиць, тут жили зяблики, чижі, поповзні, дятли, сойки, сороки, галки, зустрічалися сови. А ще в парку водилися їжаки і кроти. В дуплах гніздилися колонії кажанів і цілі покоління білок, які взагалі стали його візитівкою: улюбленою справою завсідників стало годування їх з рук. Так само однією з принад парку стала його каштанова алея, яка простяглася на всю його довжину вздовж проспекту Перемоги.

Далі буде

Дмитро Стефанович

АЛГОРИТМИ ДОЗВІЛЛЯ

Свято музики в ЦКМ

У Центрі культури та мистецтв КПІ з нагоди Міжнародного дня музики виступив симфонічний оркестр "Київ-Класик". Цей колектив справедливо вважають одним із кращих музичних колективів столиці України. Художнім керівником і головним диригентом оркестру є артист ЮНЕСКО в ім'я миру, диригент Національної опери України, народний артист України, лауреат міжнародних конкурсів, кандидат філософських наук, доктор мистецтвознавства, професор, Посол української культури Герман Макаренко. В репертуарі оркестру велика кількість творів різних жанрів та епох з усіх континентів.

Концерт розпочався творами Вольфганга Амадея Моцарта ("Ма-

ленька нічна серенада", симфонія №40). Далі звучала музика П.І.Чайковського ("Лускунчик") і С.Гулака-Артемівського ("Козачок"). Після цього розпочалась музична подорож усіма континентами нашої планети. Прозвучав твір Христини Макферсон "Вальсуюча Матильда", який називають неофіційним гімном Австралії. Південну Америку представляла пісня Сергія Дударева в стилі самби "In the land of sun". Разом з оркестром її виконувала музична група у складі Тимура Бурлаки (ударні), Даніїла Кришевича (бас-гітара), Сергія Дударева (гітара), Андрія Мартиненка (саксофон), Аліни Біляєвої (вокал). Наступний номер ніби переніс глядачів до Північної

І знову "Сушка"

Перед входом до корпусу №1 у перший день жовтня відбулася "Сушка" – так називається щорічна виставка фотографій, виконаних студентами КПІ ім. Ігоря Сікорського.

"Сушка" – найочікуваніший захід для кожного фотолюбителя в КПІ. Ця подія вже стала традиційною для нашого університету, адже це чудова можливість отримати порцію натхнення, познайомитись із однодумцями та гарно провести час.

З кожним роком участь у "Сушці" беруть все більше і більше фотографів. Цей – не виняток. На алеї було вивішено близько 120 світлин. На виставці грала спокійна музика, що ідеально підходить до настрою заходу: розглядати та насолоджуватись.

Насамкінець усі охочі взяли собі улюблену фотографію на пам'ять.

Лілія Приймак, студентка 2-го курсу факультету лінгвістики, член Студради університету

Америци. Соліст вокальної студії "Натхнення" ЦКМ Стівен Андріанарісуа виконав пісню Джона Менделя "The Shadow of Your Smile".

Потому слухачі полинули у світ музичної культури азійських народів. Лауреатка Всеукраїнських та міжнародних вокальних конкурсів Катерина Вовчук подарувала глядачам пісню з репертуару відомої арабської співачки Ум Кальсум "Ти збентежив моє серце". Наступна пісня – надзвичайно популярна в Китаї "Квітка жасмину", яку виконали співачки Ван Іна, Лі Цин, Оксана Квашніна у супроводі китайської флейти (Ліцон Гуа), ерху – китайської скрипки (Лян Ваньпін) і оркестру.

Далі з оркестром знову виступали виконавці з ЦКМ. Лауреатка міжнародних конкурсів керівниця вокальної студії "Соло" Надія Фе-

сенко виконала вихідну арію Сільви з оперети Імре Кальмана "Сільва". Музичний твір українського композитора Мирослава Скорика "Мелодія ля-мінор", написаний до фільму "Високий перевал", разом із симфонічним оркестром виконував квінтет Народної капели бандуристів нашого університету. Наступний твір представляв Африку. Народна академічна хорова капела КПІ (солісти Антон Віровець та Юлія Недужко) виконала пісню американського композитора Крістофера Тіна "Ba-ba Yetu" (мовою суахілі – Отче наш).

У заключній частині концерту оркестр "Київ-Класик" виконав вальс Арама Хачатуряна, "Чардаш" Вітторіо Монті (соло на скрипці – заслужена артистка України Ольга Лепко). На завершення прозвучала "Музична феєрія".

Інф. "КПІ"

Говорить Герман Макаренко

Катерина Вовчук

Стівен Андріанарісуа

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»
газета Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
<http://www.kpi.ua/kp>

✉ 03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221
✉ gazeta@kpi.ua
☎ гол. ред. 204-85-95; ред. 204-99-29

Начальник відділу зв'язків із ЗМІ

Д.Л. СТЕФАНОВИЧ

Головний редактор
В.В. ЯНКОВИЙ

Провідні редактори
В.М. ІГНАТОВИЧ
Н.С. ЛІБЕРТ

Додрукарська підготовка матеріалів

О.В. НЕСТЕРЕНКО

Дизайн та комп'ютерна верстка
І.Й. БАКУН

Л.М. КОТОВСЬКА

Коректор
О.А. КІЛІХЕВИЧ

Реєстраційне свідоцтво Кі-130 від 21. 11. 1995 р.

Друкарня КПІ ім. Ігоря Сікорського, видавництво «Політехніка», м. Київ, вул. Політехнічна, 14, корп. 15
Тираж 500

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори. Позиція редакції не завжди збігається з авторською.